

MALMENBLADET NR 1 2019

Bild från Wikipedia

Medlemsblad för Kungl Östgöta Flygflottiljs Kamratförening
Flygets Hus, Länergatan 11
586 63 LINKÖPING
BG: 336-3181
www.f3kamratforening.se
info@f3kamratforening.se

MALMENBLADET NR 1 2019

Nr 68 sedan första nummer 1981

Redaktör och Webbansvarig:

Sture Axelsson
Ektunavägen 65,
589 33 Linköping
070-5882166,
013-152601

E-post:

sobaxe@gmail.com

Ansvarig utgivare:

Ingvar Jäderlind

Bild på första sidan.

För snart 50 år sedan landade den första människan på månen, det kan vara värt att fira. Bilden är tagen av Neil Armstrong med en svensk Hasselbladskamera och visar Edwin Aldrin utanför "Örnen" i Stillhetens Hav på månen.

Innehåll detta nummer:

Div info, nya medl, bl a	sid 2
Ordföranden har ordet	sid 3
Styrelsens årsberättelse	sid 4-5
Länkar som brustit	sid 5
Årsmötet 2019	sid 6-7
Ny Webbida	sid 8
Kommande möten, resa	sid 9
Månlandningen 50 år	sid 10
Ordförandekonferens	sid 11-12
Presentation av ny bok	sid 13
45 år sedan nedläggning F3	sid 14
Föredrag om Döderhultarn	sid 15
Jan Björkman berättar	sid 16
Info Hkpflottiljen,	sid 17-18
SFF	sid 19
Bilder från Sven Lindhs arkiv	sid 20

Malmenbladet

Vi har som vanligt en stående efterlysning av material för artiklar. Hör gärna av dig till mig: **Sture Axelsson**. Jag är glad om Du berättar, skriva kan jag göra.

E-postadress.

Du som har dator och en e-postadress, meddela den gärna till redaktör eller kassör så kan vi nå ut med information till er snabbare.

Just nu har vi e-postadresser till ca 110 medlemmar, ca hälften av medlemmarna, men vi vill gärna ha adressen till många fler.

Påminner också om att ni, som har E-post, töm er brevlåda. Ofta får vi Epost i retur p g a att "mottagarens brevlåda är full".

sobaxe@gmail.com

bermdt.samuelsson@telia.com

info@f3kamratforening.se

Adressändring

Om du flyttar och ändrar adress är kassören, **Bernt Samuelsson**, tacksam om du meddelar detta till honom, på tel

013-299357 eller via e-post

bermdt.samuelsson@telia.com

Om du inte vill fortsätta att vara medlem vill vi också att du meddelar kassören detta

Betalning.

Vid våra sammankomster, Årtmiddag , Lillejul och Årsmöte, vill vi påminna om att vi inte kan ta emot kortbetalning. Kontant eller swish är det som gäller!

Swishnummer: **076-1489514**

Resor.

En resa i vår är planerad. Den går till Julita Gård och Brandkårmuseet i Simonstorp. Se separat info sid 9 och på Webben

Nya medlemmar.

Fyra nya medlemmar har tillkommit i föreningen sedan förra Malmenbladet:

Lennart Burlin

Lennart Erixson

Birgitta Axelsson

Håkan Spånberg

Vi är nu **208** medlemmar i föreningen.

Välkomna!

Aktiviteter på FVM och ÖFS

Flygvapenmuseum har många aktiviteter som är trevliga att delta i och föredrag som är värda att lyssna till.

Mer information finns på Internet

www.flygvapenmuseum.se/kalender

Östergötlands Flyghistoriska Sällskap, ÖFS, har filmkvällar i Flygets Hus, oftast sista torsdagen i månaden, vår och höst. De är absolut värda ett besök. Inget inträde men vill man ha fika kostar det 20:-

Information finns på deras webb www.ofsflyg.se

Vi rekommenderar även ett medlemskap i ÖFS. Det innefattar då bl a rabatt i FVM-butiken och i restaurangen CalleC.

Ordföranden har ordet

I skrivandets stund är det slutet av mars 2019 och jag tittar tillbaka på hösten och starten av det nya året, som har varit en turbulent tid efter valet och bildandet av ny regering.

Man får säga att talmanen har haft svettiga dagar med de politiska företrädarna.

Men nu ser vi framåt. Försvarsmakten (ÖB) har i alla fall lyckats bra med att övertyga politikerna om att mer ekonomiska medel måste tillföras vårt försvar, både i närtid och på lång sikt, om de politiska målen skall kunna uppfyllas.

Försvaret har ju under många år lärt sig att spara på de ekonomiska resurser som tilldelats. Nu är det en annan situation. Istället för att spara måste försvaret hantera den nya situationen med en större försvarsbudget.

Inte så lätt göra efter alla nedskämningar under lång tid, både av personal och materiel.

Kanske den förbättrade ekonomin spiller över på våra kamratföreningar i positiv bemärkelse?

Ett av Försvarsmaktens problem är rekrytering av officerare, specialist-officerare, soldater och sjömän. Vi är beredda att från kamratföreningen medverka som goda ambassadörer i rekrytering av nya medarbetare med vår kunskap, kompetens och erfarenhet. Dock saknar vi bra informationsmaterial att använda i kontakten med intresserade ungdomar. Flygvapnet håller dock på med framtagning av nytt informationsmaterial.

Personalbrist förekommer idag inom alla branscher i samhället, så det är inte självklart att dagens ungdomar väljer försvarsmakten (flygvapnet) i första hand.

Erbjuder man bra arbetsvillkor, god arbetsmiljö, intressanta arbetsuppgifter, bra löner och karriärer för alla typer av officerare så kanske trenden vänder och fler söker sig till flygvapnet.

Kamratföreningen har inför 2019 tecknat en överenskommelse med Helikopterflottiljen där vi reglerat främst vad vi som förening kan

hjälpa Hkpfli med och vad Hkpfli i sin tur kan hjälpa oss med.

Styrelsen ser fram emot ett gott samarbete med Hkpfli i framtiden.

Vad har hänt hitintills i kamratföreningen under årets första månader? Jo vi har deltagit i flygvapnets ordförandekonferens i Uppsala. (Se särskild artikel) Garnisonskonferens och SMK-konferens i Stockholm. (Referat i nästkommande Malmenblad).

Utöver våra torsdagsmöten kommer vi på försök att införa fikaträffar på förmiddagen en gång per månad under hösten om medlemmar önskar detta. Ingen föranmälan till fikaträffarna behövs.

Medlemsresan till Julita gård och brandmuseet i Simonstorp kommer att genomföras under maj månad.

Föreningen kommer också tillsammans med Hkpfli att delta i veterandagen i Stockholm. Jag kan rekommendera er, om ni har möjlighet att delta i veterandagen, gör det. Detta är verkligen en högtidsdag att se framemot.

Mer information kommer vi att lämna senare.

Studiebesöket vid specialflygheten måste vi tyvärr skjuta till hösten av verksamhetsskäl.

Till sist vill jag önska er alla en fortsatt trevlig vår och att den kommande sommaren återgår till en normalsommar med lagom temperatur, sol dagtid och lite regn om nätterna.

Glöm inte bort att också ta kontakt med era nära och kära vänner och bekanta och umgås så mycket som möjligt. Tiden vi har tillsammans är, som vi alla vet, begränsad

Läs mer på föreningens Webbsida där kommande aktiviteter finns redovisade.

Ordföranden

Styrelsens verksamhetsberättelse 2018

Styrelsen 1/1 - 31/12 2018

Ingvar Jäderlind	Ordförande
Hans Bertil Karlsson	Vice ordförande
Leif Klaar	Sekreterare
Bernt Samuelsson	Kassör
Hans Mårtensson	Ledamot
Ronny Perfect	Ledamot
Stig-Olof Carlsson	Ledamot
Krister Engström	Suppleant
Sture Axelsson	Suppleant
Stellan Andersson	Adjungerad

Revisorer: Bo Agnegård, Christina Huitfeldt

Valberedning: Jan Björkman, Christer Sporre

Webbansvarig: Sture Axelsson

Styrelsemöten

Styrelsen har under året haft **9** protokollförda sammanträden.

Verksamhet

Torsdagsträffar med 15 februari och 4 oktober.

Årsmöte 20 april.

Traditionsenlig "Lillejul" fredagen 7 december då 60 medlemmar lät sig väl smaka av det stora och välsmakande julbordet.

Vid samtliga sammankomster har styrelsen informerat om aktuella försvarsfrågor samt om kamratföreningens pågående och kommande verksamhet.

Thorleif Åkesson har hållit ett mycket intressant föredrag om sin FN tjänstgöring i Kongo 1960 med mat- och förnöderhetstransporter m.m.

Styrelsen har genomfört styrelseseminarium för att utveckla vår föreningsverksamhet.

Styrelsen har genomfört samverkansmöte med Linköpings kommuns ordf. för äldrenämnden.

Resor

Femöresfortet utanför Oxelösund och F11 förbandsmuseum på Skavsta flygplats har besökts.

Representation

Ordf. har deltagit i Flygvapnets samverkansgrupp för kamratföreningarna.

Ordf.har deltagit i SMKR regional konferens vid Muskö.

Ordf, vice ordf, och Oskar Söderqvist har deltagit i FM veterandag i Stockholm.

Ordf, vice ordf, och Hans Mårtensson har deltagit i Linköpings Garnisons konferens.

Ronny Perfect och Stig-Olof Carlsson har representerat föreningen vid Helikopterflottiljens dag.

Ronny Perfect och Stig-Olof Carlsson har representerat föreningen vid C hkpfjl årliga information till anställda och kamratföreningar.

Samverkan

Har genomförts med övriga kamratföreningar i Linköpings Garnison i gemensamma kamratföreningsfrågor.

Ekonomi

Kamratföreningens ekonomi är god med det stöd vi kommer erhålla från Helikopterflottiljen från och med årsskiftet 2019.

Begränsat stöd har vi fått från Hkpfjl. under 2018. ÖFS har erhållit ersättning av Hkpfjl. för våra lokal-kostnader i Flygets Hus.

Ekonomiskt stöd har vi erhållit från LSS (Kuvert, porto och tryckkostnader).

Föreningen har även erhållit ekonomiskt stöd från Linköpings kommuns äldrenämnd.

Vi har anslutet oss till betalsystemet Swish.

Investeringar

Uppgradering av föreningens datorsystem.

Inköp av föreningsstandar och bärsele för bärande av vår föreningsfana.

Malmenbladet

Malmenbladet, som är kamratföreningens officiella medlemsinformation, har skickats ut två gånger under verksamhetsåret.

Malmenbladet finns även som digital utgåva på vår hemsida.

Utöver Malmenbladet har även E-post, med aktuell information, skickats ut till medlemmar som anmält sin E-postadress,.

Hemsidan

Föreningens hemsida på Internet www.f3kamratforening.se innehåller aktuell information om kommande aktiviteter och vår målsättning är att hålla hemsidan så aktuell som möjligt.

Slutord

Styrelsen vill rikta ett varmt tack till alla som på olika sätt bidragit till föreningens verksamhet under året.

Sammanfattningsvis har 2018 för kamratföreningen och medlemsrekryteringen varit positiv, d v s det har varit ett bra år för föreningen.

Styrelsen vill tacka alla medlemmar runt om i vårt avlånga land för det stora intresse och stöd ni visat vår kamratförening.

Under 2018 har vi nått överenskommelse om att Helikopterflottiljen övertar ansvaret att vara traditionsbevarande förband för vår kamratförening från LSS. Övergången sker 1 januari 2019.

Till Helikopterflottiljen, LSS och ÖFS framför vi ett stort tack för allt stöd vi erhållit under året för vår verksamhet..

Ingvar Jäderlind
Leif Klaar
Krister Engström
Ronny Perfect
Stig Olof Carlsson

Ordföranden

Hans Bertil Karlsson
Bernt Samuelsson
Hans Mårtensson
Sture Axelsson

Besök i Femörefortets kök

Fanbärare på veterandagen

LÄNKAR SOM BRUSTIT KAMRATER SOM LÄMNAT OSS

**Kerstin von Wowern
Lars Åhrberg
Ulla-Britt Johansson
Birgitta Nilseryd
Per-Olof Lindström
Kurt Bellö**

FRID ÖVER MINNET

*Hem går flykten över kända byar
- skymtar hembyns kyrka r'en
Över bygden dela lätta skyar
ömsom skugga – solens sken*

*Hit vill jag en gång få återvända
längs min skolväg som jag ser
när min levnads dag nått sin ända
här bland minnen bäddas ner*

Ferdinand Cornelius

Årsmötet 2019

Årsmötet avhölls traditionsenligt i Flygets Hus den 26 april. Vi var 44 medlemmar som deltog.

Gästerna anlände ovanligt sent i år, kanske beroende på det vackra och varma vädret. De första kom dock redan vid 15-tiden.

Efter årsmötet blev det mat. I år blev det västerbottenpaj, fläskfilé med potatisgratäng och fruktsallad som efterrätt.

Mycket gott och aptitretande presenterat!

Som vanligt är det Anita och Hans Mårtensson som fixar till maten och även ser till att den blir serverad. Stort tack till dem.

Ordföranden, Ingvar Jäderlind, öppnade mötet och som inledning hölls parentation över 9 avlidna medlemmar:

**Laila Johansson
Torleif Åkesson
Kerstin von Wowern
Per-Olof Lindström
Ulla-Britt Johansson**

**Heye Paul
Lars Åhrberg
Birgitta Nilseryd
Kurt Bellö**

Kassören redogjorde för ekonomin, dels för det gångna året och dels budgeten för 2019. Föreningens ekonomi är god. På fråga varför så mycket pengar lagts på föreningsträffar svarade kassören att föreningen subventionerar både julbord, årsmöte och utflykter med ganska mycket per deltagare. I övrigt inga synpunkter på ekonomin.

Ordföranden klubbade sedan snabbt igenom de sedvanliga punkterna inklusive ansvarsfrihet för styrelsen.

Den styrelse och funktionärer, som valdes för 2019, är i alla delar densamma som förra året.

Styrelsens sammansättning 2019

Ordförande Ingvar Jäderlind	Omval 1 år
Ledamot Hans Bertil Karlsson	Omval 2 år
Ledamot Bernt Samuelsson	Omval 2 år
Ledamot Leif Klaar	Omval 2 år
Ledamot Hans Mårtensson	1 år kvar
Ledamot Ronny Perfect	1 år kvar
Ledamot Stig Olov Carlsson	1 år kvar
Suppleant Krister Engström	Omval 1 år
Suppleant Sture Axelsson	Omval 1 år

(Red Malmenbladet)

Adjungerad Stellan Andersson	
Revisor Bo Agnegård	Omval 1 år
Revisor Christina Huitfeldt	Omval 1 år
Revisorsuppl Jan-Olof Klingsell	Omval 1 år
Revisorsuppl Ove Svensson	Omval 1 år

**Valberedning 2020 Jan Björkman
Valberedning 2020 Christer Sporre**

Text o bild / Sture Axelsson

Styrelsen 2019 fr v:
Ingvar Jäderlind
Ronny Perfect
Stig-Olov Carlsson
Stellan Andersson
Leif Klaar
Bernt Samuelsson
Hans Mårtensson
H-B Karlsson
Sture Axelsson
Saknas:
Krister Engström

Dubbelt jubileum.

Under årsmötet hurrade man och sjöng för Kenneth Haraldsson, inte bara för att han dagen därpå fyllde 92 år utan också för att det är 70 år sedan han började sin bana på Malmen.

Kenneth berättade för mig under kvällen att han började sin bana inom det militära 1943 på K1 i Stockholm där han gick stamskolan. Sedan vidare till K4.

Den 10 januari 1949 kom han som trupputbildare till F3 och placerades på 4:e divisionen som furir.

Han gick senare utbildning i Striltjänst på F2 och tjänstgjorde som instruktör i Striltjänst fram till 1974 då F3 lades ner. Fortsatte inom samma område fram till pensionen 1988 bl a på Falken utanför Åtvidaberg. Avslutade sin militära karriär som kompanichef med löjtnants grad.

1962 tjänstgjorde han som chef för radarstationen på Kaminabasen i Kongo

Numera pendlar han mellan Linköping och Västerås där särbon Berit Hultgren bor.

Sedan 20 år tillbaka tillbringar han och Berit vinterhalvåret i Alanya i Turkiet.

Kenneth och Berit

Några bilder från mötet och middagen

Text och bild /Sture Axelsson

Väljer mötet....?

Viktiga förberedelser

Ser fram mot en snaps....

Det var stundom trångt i köket och personalen där gjorde ett mycket bra jobb och deltagarnas stora tack till "köket" framfördes av Berit Hultgren

Föreningens Webbida.

Under alla år föreningen haft en egen Webbida, även kallad hemsida, har vi haft den tillsammans med F13. Vi har rent tekniskt varit en underdomän till domänen kamratforening.se, som vi delat på.

Vi har byggt Webbida med ett program, som heter Joomla, ett avancerat och onödigt komplicerat program för vår verksamhet. Med tiden har sidan blivit allt svårare att underhålla, dels för att vi inte haft kontroll över den och inte haft administratörsrättigheter, dels att ingen vet hur den i begynnelsen skapades.

De som tidigare varit administratörer på F13 har idag lämnat föreningen så jag kan inte få hjälp därifrån. Vi har därför beslutat att skaffa en egen domän, f3kamratforening.se. Skillnaden ser inte så stor ut, bara en punkt fattas, men är ändå betydande. Vi går också över till en annan plattform för att bygga Webbida.

Verktöget heter Wordpress och är det vanligaste i webbvärlden just nu. Det finns dessutom ett oändligt antal färdiga mallar att bygga på och det är relativt enkelt att underhålla.

Sidan ser helt annorlunda ut men innehåller i stort sett samma information som den gamla. Vi kommer automatiskt att peka om den gamla adressen, f3.kamratforening.se till den nya. Vi räknar med att gamla sidan försvinner i och med att denna tidning kommer ut.

Den sida du kommer att möta ser ut som nedan, men kan variera lite beroende på om du tittar i dator, "padda" eller telefon. Även något beroende på vilken Webbläsare du använder.

Vi har dessutom ytterligare en E-postadress till föreningen, info@f3kamratforening.se. Där kanske vi sedan lägger in flera adresser till olika funktioner inom föreningen.

Gå gärna in och klicka runt bland menyerna, kolla gamla Malmenblad, bilder från möten, kommande aktiviteter o s v.

Jag är dessutom mycket tacksam om ni har synpunkter på utformningen och innehållet. Samt om det är något som är fel eller inte fungerar!

/Sture Axelsson, Webbred

HEM / AKTUELLT ▾ / FÖRENINGEN ▾ / HISTORIA ▾ / MALMENBLAD ▾ / DIVERSE ARTIKLAR / BILDARKIV ▾

/ LÄNKAR ▾ / KONTAKT ▾

Hem

F3 Kamratförening

Välkommen till vår nya Webbida.

Den är just nu under uppbyggnad och kommer att ersätta den nuvarande www.f3.kamratforening.se.

SENASTE /AKTUELLA HÄNDELSE

[Vårutflykt 2019](#)

[Ärtmiddag våren 2019](#)

Planerad resa i vår

Vårutflykten går i år till Julita Gård och Brandkärmuseet i Simonstorp fredagen den 24 maj. Eftersom **anmälningstiden går ut redan 8 maj** är det enklast att ringa direkt till S-O Carlsson på **tel 013-15 23 23 0705-11 23 23** alt e-post stigolov.carlsson@bredband.net. Resan har varit närmare presenterad på Webbsidan och utskickat via E-post

Kommande föreningsträffar

Välkommen till höstens torsdagsträff

med ärtor och punsch

Flygets Hus

Torsdagen den 10 oktober 2019 kl 18.00

Anmälan senast torsdagen den 3 oktober

Välkommen till Lillejul

Flygets Hus

Fredagen den 6 december 2019 kl 17.30

Flygets hus öppet från 15.30

Anmälan senast torsdagen den 28 november

Anmälan till alla träffarna görs till någon av nedanstående:

Ingvar Jäderlind

0723-23 21 29

Stellan Andersson

013 –25 99 53

Ronny Perfect

070-681 41 85

H B Karlsson

013 – 29 98 25

Fikaträffar

En idé om att anordna enkla fikaträffar i Flygets Hus en förmiddag i månaden under vinterhalvåret har framförts. Inget beslut har fattats men styrelsen är tacksam för synpunkter på detta.

Är det intressant?

Finns det några frivilliga som kan tänka sig att ställa upp för att ordna detta?

Vilken dag skulle passa?.

Hör gärna av er till någon i styrelsen om vad ni tycker. T ex till någon i ovanstående ruta eller via E-post info@f3kamratforening.se

50 år sedan första människan landade på månen, Apollo 11.

Den 20 juli 1969 landade Neil Armstrong och Edwin "Buzz" Aldrin med månlandaren "Örnen" i Stillhetens Hav på månen.

Den tredje besättningsmedlemmen, Michael Collins, stannade kvar i kommandomodulen Columbia i omloppsbana runt månen.

Efter ca 7 timmar klättrar Neil Armstrong ur månlandaren och sätter sin fot på månen och yttrar då de historiska orden:

"Ett litet steg för en människa men ett gigantiskt kliv för mänskligheten"

Strax efteråt kommer även Edwin Aldrin ut på månens yta och tillsammans "planterar" de amerikanska flaggan, "Stars and Stripes", i måndammet.

President Nixon ringer och gratulerar dem till den lyckade landningen. De stannade ute på månen i 2,5 timmar då de bl a samlade in 21,5 kg mångrus och stenar för att ta med hem för analys och forskning.

Ca 15 timmar senare påbörjas återfärden till Jorden, som gick helt enligt planerna, och 195 timmar efter starten från John F Kennedy Space Center landade de i Stilla Havet och plockades upp av hangarfartyget "Hornet"

Det man förvånas över idag är att man kunde utföra detta för 50 år sedan med den datorkraft som då fanns tillgänglig. Datorn i månlandaren hade ju mindre datorkraft än den enklaste miniräknare idag. Däremot fanns ju för den tiden kraftfulla datorer på rymdcentret i Houston.

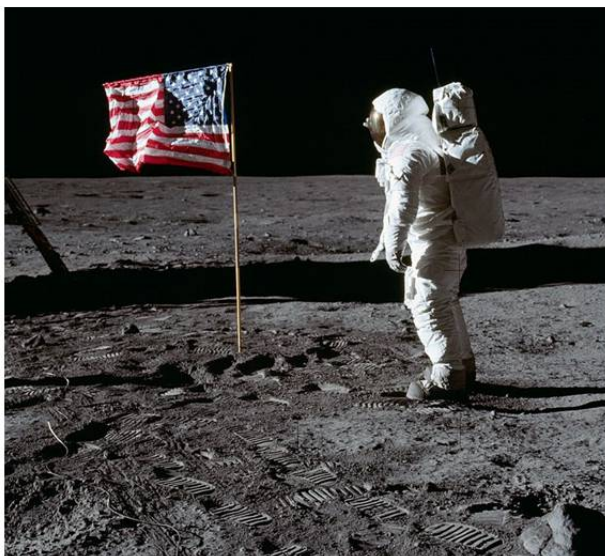
Text: Sture Axelsson, bilder från Wikipedia

Neil Armstrong, Michael Collins och Edwin Aldrin

"Buzz" Aldrin på månpromenad

"Stars and Stripes" planterad

Första fotavtrycket

Ordförandekonferens för Flygvapnets Kamratföreningar.

Flygvapnets Kamratföreningar, som är anslutna till SMKR, har vartannat år en ordförandekonferens. Vanligtvis förlagd till LSS lokaler på Ärna (gamla F16).

I år genomfördes konferensen den 5-6 mars och deltagare från F3 Kamratförening var:

Ingvar Jäderlind

H-B Karlsson

Sture Axelsson.

Tyvärr var uppslutningen från Kamratföreningarna dålig. Av 21 kamratföreningar i FV deltog endast 11.

Konferensens syfte är bl a att ge Flygvapnet möjlighet att presentera sig själva, sin nuvarande verksamhet, status och framtida planer. Likaså att ge kamratföreningarna möjlighet att framföra synpunkter till företrädare för Flygvapnet och Högkvarteret.

Dessutom ges ju möjlighet att utbyta erfarenheter mellan Kamratföreningarna och t ex SMKR.

Tisdagen inleddes med en presentation av Luftstridsskolans organisation och verksamhet

Pernille Undén, C LSS info,:

- LSS har idag ca 1000 anställda på 10 orter i Sverige, Helikopterutbildning i Tyskland och viss utbildning på transportflyg i USA.

- Utvecklingen framåt pekar på att TP84, Hercules snart är föråldrad och måste ersättas, men inte klart av vad.

- Tyskland inför ett nytt helikoptersystem som gör att helikopterutbildningen där är osäker.

- SK60 börjar bli ålderstigen och måste snart ersättas. Finns idag inget konkret förslag på ersättare.

- Stora pensionsavgångar framöver kommer att orsaka brist på flyglärare.

- Vi har idag lufttrumsövervakning med beredskap 24/7/365 mot tidigare ca 60 tim/vecka.

- Ärna är numera en av Försvarsmaktens insatsbaser.

- På LSS utbildas idag 97 st soldater, dels frivilliga och dels via nya värnplikten.

- Avhopp under utbildningen är ca 10%

- Flygstaben är nu utflyttad till Ärna, ca 150 pers.

- Man håller på att utarbeta reglemente för basystem, ungefär som i "gamla tider"

- Försvarsmakten har idag ingen beredskap för civila insatser som t ex bränder – och ska inte ha det enligt nuvarande lag!

- Man jobbar på att få mera (allt) transportflyg i samband med utlandsuppdrag förlagda till Ärna.

- Man vill få tillbaka gamla namnet F16.

- Det diskuteras att förlägga en framtida ytterligare JAS-division(er) till Mälardalen och den vill man ha på F16.

Carl-Johan Östh, utbildningsledare på LSS

berättade om utbildning inom Flygvapnet och hur man ska kvalitetssäkra utbildningsverksamheten. Utbildningen kommer troligen att gå mera mot digitalisering och därmed distansundervisning.

Han gick igenom det nya trebefälsystemet, som innebär att man börjar som frivillig eller "inpliktad" soldat och 9-11 månaders grundutbildning. Därefter väljer man om man ska bli officer eller specialistofficer.

Tyvärr är systemet för krångligt att beskriva här men mer information finns på FV webbsida. En fråga som dök upp var varför flygförare, som i högsta grad är specialister, inte betraktas som specialistofficer utan som officer! Frågan fick inget klart svar.

Ordf i SMKR, Anders Emanuelsson pratade om SMKR:s verksamhet och klagade bl a på att alldeles för få Kamratföreningar deltar på SMKR-möten.

För att öka intresset för försvaret och försvarsviljan kanske man ska öppna upp Kamratföreningarna för alla intresserade av flyg/försvar och inte begränsa det till de som en gång varit verksamma på ett förband.

Kamratföreningarna har ju en unik möjlighet att hjälpa Försvarsmakten med att vårda förbandets traditioner, utöva mentorskap och rekrytering bara FM tar fram informationsmaterial som är lättbegripligt.

Peter Vivstam från HKV PROD, utb informerade om utbildning och hur man jobbar med att effektivisera den. Ett stort problem är att få in tillräcklig mängd personal och att behålla dem. Man undersöker möjligheter hitta former för att rekrytera till-

baka personal som slutat. Även hitta återanställningsformer för personal som gått i pension.

Anders Persson, Överste C Flygstaben

Höll en intressant information om Flygvapnet idag.

Man försöker göra ansökningsförfarandet till FV enklare och öppnar upp så att man kan söka till pilot och officer hela året. Tidigare har det varit begränsat till vissa tidpunkter. Det upplevs som svårt att hitta och fylla i ansökningshandlingar på nätet.

Rekryteringsmaterial saknas!

Eftersom man inte får åldersdiskriminera folk i Sverige kan man söka oavsett ålder. Det innebär att alltför äldre söker vilket också ger flera avhopp från utbildningen.

Flygvapnet, och även andra delar av försvaret, är idag mycket sårbart p g a personalbrist. Efter de nya anslagen till försvaret är idag inte ekonomin begränsande i samma utsträckning utan mera personalbristen.

En stor utmaning är att få fram ett nytt skolflygplan. SK50 är 50 år! En utvärdering har gjorts och just nu pekar det på följande:

Började med 12 alternativ som kokade ner till 4 alt och vidare till ett.

Det mesta tyder på att utvärderingen kommer att rekommendera ett propellerplan tillräckligt avancerat för att möjliggöra direkt övergång till 39D och sedan 39E.

FV har idag ett mycket kompetent helikoptersystem med Hkp14, Hkp15 och Hkp16.

Dock är Hkp14 fortfarande mycket dyr att flyga, men detta är nu inte lika kritiskt efter de nya höjda försvarsanslagen.

Framtidsstudier visar på att det krävs en dubbelning av försvarsanslagen från 52 till ca 110 miljarder/år för att upprätthålla de krav som politikerna ställt upp!

Urban Schwalbe från SFHM (Statens Försvarshistoriska Museer) höll information om traditionsvård och pratade om fanor och fälttecken. Även om medaljer och uniformer och hur man bär medaljer på uniform.

Mycket mera om detta finns på www.sfhm.se

Ulf Delbro SFF, Svensk Flyghistorisk Förening. Informerade om föreningens verksamhet och undersökte möjligheten att köpa annonsplats i Kamratföreningars medlemsblad och även på Webb för rekrytering av nya medlemmar.

Föreningen har 5.800 medlemmar och det kostar 395:-/år att vara medlem. För det får man 6 num-

mer à 62 sidor av tidningen *Svensk Flyghistorisk Tidskrift* och en inbunden bok, *Flyghistorisk Revy*, varje år.

Se www.flyghistoria.org.

På www.butik.flyghistoria.org går det att köpa ett stort utbud av böcker och filmer.

Sven Scheiderbauer pratade sig varm för SMKR och dess verksamhet.

123 Kamratföreningar är idag anslutna med tillsammans ca 36.000 medlemmar. Alla Kamratföreningar i FV är anslutna.

Föreningarna är idag uppdelade i 6 regioner och i nära framtid tillkommer en 7:e, region Gotland. Se gärna www.smkr.org där finns mera info.

Lennart Berns, SFF redogjorde för det gigantiska arbete som lagts ner för att digitalisera ca 180.000 bilder och att föra över tusentals filmer från VHS till digitalt format.

Allt detta är i princip fritt tillgängligt för medlemmar i SFF.

Där finns även register över alla minnesmärken i Sverige och utlandet, något som **Christian Braunstein, SvMM**, Svenska Militära Minnesmärken, livfullt och mustigt berättade om.

Det finns 776 minnesmärken, t ex minnesstenar, gravstenar etc , i Sverige varav 465 är inventerade, fotade och information registrerad..

I utlandet finns 241 minnesmärken i 33 olika länder.

Se <http://smvu.se/exempelsida/>

Han efterlyste också om det, mot förmodan, finns någon som känner till ett minnesmärke med militär anknytning som inte finns registrerat.

Joakim Hjort, stabschef på Flygstaben tog oss med till Flygstaben i f d F20 lokaler, dit de flyttat ut från Stockhoöm. Han berättade om Flygstabens organisation och nuvarande arbete samt om framtida utmaningar.

Efter hans genomgång på tisdagskvällen samlades alla på Årnamässen för en gemensam middag och under trivsamma former intogs silltårter och hjortstek med tillhörande drycker.

Sven Scheiderbauer ledde snapsvisorna på ett förtjänstfullt sätt.

Text och bild/
Sture Axelsson

Gunnar Persson, koordinatör för konferensen

Presentation av ny bok

Lördagen den 16 mars 2019 var det boksläpp på Flygvapenmuseet.

Thure Svensson presenterade då sin bok om Fältflygaren Nils Fredrik Rodéhn, en dramadokumentär om ett kort och hängivet flygarliv.

Boken är tredje delen av triologin "Berömda flygare som varit på Malmen". Den skildrar Nils Rodéhns korta men intensiva flygarliv och Thure har i boken i första hand sökt beskriva vem han var, hur han var som person och vad som hände under hans flygarkarriär. D v s den behandlar mera personen Nils Rodéhn än teknik och flygplan.

Innan bokpresentationen berättade Stig Holmström om ÖFS verksamhet och vi bjöds på kaffe och "Boksläppstårta"

Till sin hjälp i faktainsamling har Thure fått tillgång till ett antal dagböcker liksom flera fotoalbum via Nils Rodéhns efterlevande släktingar.

Vid själva presentationen av boken fanns större delen av Nils Rodéhns släktingar i rakt nedstigande led närvarande.

Anders Wiberg, barnbarn till Nils, överlämnade "en låda" med material, album, tidningsurklipp, foton, medalj, mm att förvaltas av Flygvapenmuseum.

Till sist överlämnades träskulpturen "Äktenskap", som Nils fick som ersättning av Döderhultaren för den sista flygning som Döderhultarna fick göra på Malmen.

På bottenplattan står texten: *"Från Axel Petersson till Flygaren och Vännen Rodéhn den 2/9 1919. En ringa gård av tacksamhet för tvenne i allo förstklassiga "himlafärder" Länge lefve Br Rodéhn!!!"*

Skulpturen kommer sannolikt att få göra de andra skulpturerna i "Döderhultskorridoren" på Flygvapenmuseet sällskap.

Thures presentation var mycket bra och stundtals väldigt känslösam och personlig. Boken ingår i Ikaros-serien och ingår i medlemsskapet i ÖFS.

Kan annars köpas på Museet eller via ÖFS Kansli. Pris 200:-

Köp den – läs den!

Text o bild: Sture Axelsson

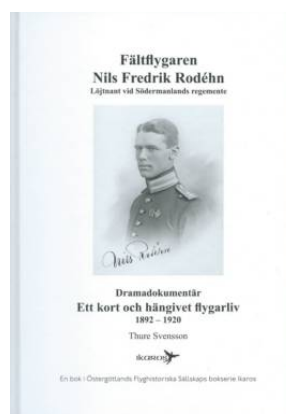
Boksläppstårta

Thure Svensson och Anders Wiberg

Stig Holmström med "Äktenskapet"

Boken

Nedläggning av Kungliga Östgöta Flygflottilj (F3) 1974.

Den 30 juni 1974 avvecklades F3 som flygflottilj och det är nu 45 år sedan.

Innan beslutet om att F3 skulle avvecklas genomfördes många och långa diskussioner i både flygvapnet och försvarsutskottet.

I 1971 års vårriksdag antog riksdagen regeringens förslag. Vilket innebar att F3 skulle avvecklas senast 30 juni 1974.

Vad hade hänt före beslutet i riksdagen?

Redan 1967 vakantsattes en jaktdivision J35F Draken av besparingsskäl inom flygvapnet. Istället för jaktdivisionen, som vakantsattes, kom Målflygdivisionen att börja verka från den 1 juli 1967.

I regeringens förslag till riksdagen 1972 att F2, F8 och F18 skulle avvecklas överfördes transportflygdivisionen från F8 till Malmen.

1973 fanns på Malmen två J35F divisioner, en transport- och en målflygdivision.

Efter 1 juli 1974 fanns kvar på Malmen en transportflygdivision och en målflygdivision.

1985 överfördes arméflygbataljonen (4:e hkpbat) från Nyköping till Malmen och ingick i kommande helikopterflottilj, som sattes upp 1998 på Malmen.

2003 inrättade flygvapnet flygskolan på Malmen för att bedriva flygskoleverksamhet med SK60

Kvar på Malmen sedan 2006 finns bland annat Helikopterflottiljen, Flygskolan och specialflygenheten.

Uttrycket "att Malmen som flygförband kan man inte avveckla utan det kommer alltid att finnas kvar på Malmen och utvecklas för att möta framtidens flygverksamhet" lever fortfarande.

Ingvar Jäderlind
Ordf

Föredrag om Döderhultarn

Torsdagen den 31 januari 2019 höll f d Flygvapenchefen, Sven-Olof Olson ett intressant föredrag om träsnidaren "Döderhultarn" eller Axel Petersson som han hette.

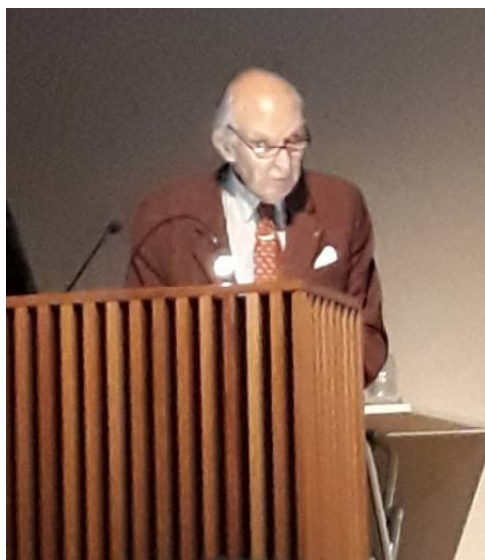
Anledningen till Sven-Olles intresse för Döderhultarn är dels att båda kommer från Oskarshamn och dels att båda var mycket flygintresserade.

Sven-Olle berättade först om sin bakgrund i Oskarshamn och hur han gick via studentexamen i Kalmar, flygskolan i Ljungbyhed och vidare till en intressant karriär som toppades med att bli Flygvapenchef. Under tiden i Flygvapnet flög han ett 50-tal olika flygplan fram till pensionen 1988.

Döderhultarn täljde sina gubbar, men ingen tyckte egentligen att de var "något att ha". I Oskarshamn sågs han mest som ett original som jämt gick omkring i galoscher, som skulle skydda honom om åskan slog ner! Där gick han under namnet "Tolvskillingen" därför att han tog 25 öre för sina gubbar. Mera känd blev han först sedan redaktören för tidningen "Söndagsnisse", Hasse Z, fått upp ögonen för hans unika figurer.

Omkring 1910 fick han se ett flygplan över Oskarshamn, troligen framfört av Calle Cederström, och han blev helt betagen och bestämde sig för att han skulle flyga. Han tog tåget till Malmen för det var där han hade hört att flygarna höll till. Med eftersom det endast fanns ensitsiga flygplan där gick det ju inte. Men han gav sig inte. Genom sina kontakter med Hasse Z bl a lyckades han 1913 få en flygtur med Chevillard som gjorde uppstigningar från Gärdet i Stockholm. Fr o m detta hade Döderhultarn fått blodad tand och gjorde allt för att få flyga. Han fick flera vänner på Malmen och han betalade med sina "Gubbar". Flygarna insåg kanske heller inte värdet i "Gubbarna" utan använde dem som gåvor och priser vid olika tävlingar. Ryktet säger även de fick så många "gubbar" att de eldade i kamin på mässen med dem.

Döderhultarn beskrev flygning som "lite ekivok känsla" och fällde senare yttranden som "att höjden av sätt att dö på vore att flyga ihjäl sig, dö i sängen kan vilken bonne som helst göra". Flygarna på Malmen blev sedan förbjudna att ta med honom som passagerare. Sista gången

Sven-Olle Olson, foto Sture Axelsson

han flög var med Nils Rodéhn 1919, som då fick en signerad gubbe som tack.

Fem av träskulpturerna finns bevarade på Flygvapenmuseet, *Bröllopet*, *Begravningen*, *Beväringsmönstringen*, *Auktionen* och *Schackspelare*, och detta tack vare ett mycket rådigt ingripande av Flottiljpolisen "Lill-Kalle", Hans Bjärehed, som räddade dessa när officersmässen på F3 brann ner 1966.

Text: Sture Axelsson. Bilder från Sven-Olles föredrag

Kobröllopet

Axel Petersson, Döderhultarn

Flygarvänner.

Fick förfrågan om jag ville berätta om de tre tillfällen, då jag tack vare skärmen kan sitta här och fundera. Bl a på, hur jag, så sakligt jag förmår, ska kunna redogöra hur jag upplevt händelserna.

Först vill jag påminna om att ambitionsnivån och flygsäkerhetstänkandet inte lirade ihop på den tiden. Det var ju under kalla kriget.

Men det var en härlig tid som jag dagligen återkommer till och jag tycker att du som fick ett värningserbjudande och förfrågan om du ville komma till himmelen men svarade att du just kom därifrån (efter att ha flugit några stenhårda pass), du talar för oss alla som varit med.

Jan Björkman

Jag tillhör kat 604 och började på 2:div F3 i september 1961. Hangaren bjöd på en härlig syn då portarna öppnades. Fullt med J29F. Vi flög in oss med hjälp av briljanta lärare och övningarna innebar allt hårdare flygning. Minns min kompis som satt i ett svettigt flygställ efter ett stridsmässigt pass och med ett lyckligt leende sa på östgötska "Ja trodde allri att en kunne flyge på det här viset"

På GFSU utvecklades vi alltmer i vår huvudsakliga gärning, att bekämpa fientligt flyg och därmed jaktstrid. I jaktstriden skulle man in på 400m för att kanonerna skulle göra verkan. Den 18/4 1963 skulle vi möta F4. En division som avslutade en GFSU omgång. Vi skulle mötas med två fyrgrupper 29:or över Malmen. Jag gick 2:a i gruppen och efter att ha stigit till ca 8000m, låg vi och väntade på dom. Det dröjde och vi befarade att dom inte skulle komma.

"Kontakt " där kom dom och det blev kurvstrid direkt med uppdelning till 4:a rotar. Striden fortsatte under höjdminskning. Min rotechef (gruppchefen) fick en F4-kärre bakom sig. Jag låg över och gjorde en sned halvroll och kom in bakom i skjutläge. Jag hade överskotts fart och sköt med kameran in och svängde ut höger. Sen uppfattar jag det som att vi bröt mot varandra, lite suddigt med minnet där. Men jag såg att det skulle bli nära och han tänka "det går nog bra". Det är sant...

Sen small det och det blev svart. Jag trodde att jag satt kvar i kärren och försökte hitta huvbandtaget. Det var ett starkt vinddrag och

jag måste ha svimmat. Jag vaknade och hängde i skärmen. Jag såg ett gråsvart moln snett upp till vänster och luften var full av aluminiumplåt som glittrade i solen. Jag såg den andra skärmen också utvecklad. Härligt. Vi har klarat oss båda två! Men så märkte jag att jag föll med mycket högre sjunkhastighet. Har min skärm blivit skadad tänkte jag så att jag faller med högre hastighet?

Detta är tungt att berätta.

Sune Albin Gustavsson, som jag kolliderade med, fick så stora skador vid kollisionen att hans skärm dalade saktare ner mot marken. Jag såg att jag skulle hamna i skogen och knäppte på mig syrgasmasken igen för att skydda ansiktet. Jag kasade igenom en stor gran och blev hängande en bit ut från stammen. Jag drog mig in mot stammen och fick av mig fallskärmssele. Klättrade ner på marken och satte mig i en skogsglänta intill.

Det luktade bränsle om flygoverallen. Jag var oskadd så när som på en spricka i en axel. Visiret på hjälmen var halvt. Jag visslade (busvisslade) för jag hörde en röst ropa. Det kom en man ur skogen och jag frågade hur det hade gått för den andre?

"Illa", svarade han.

Sorgligt!

Otroligt. Jag hade flugit ut ur kärren som exploderade. Stolen hade inte utlöst, utan kastats ut vid kollisionen då fpl exploderade. Remfrigöringen och automatutlösningen av skärmen måste dock ha fungerat.

Berra Eriksson, divchef och vid tillfället gruppchef, berättade att han såg ett eldklot och ur det kom två skärmar.

Den smällen satt i länge. Jag hade svårt att göra en halvroll eller brytsväng utan att ha kollat runt i lufthavet. Men efter ett tag gick det över. Kanske beroende på att man förtränger sånt som är obehagligt? Rationaliserar? Det får hjärmskrynkla grunna på.

Återkommer med händelse 2 och 3.

Flygarhälsningar Jan Björkman

Jag började som hjälpmontör på avd 6 på F3 den 1 april 1963 och ett av de första jobben var att tillsammans med bl a Henry Spåre åka ut till Slaka och montera bort delar från vingarna på den havererade F3-kärren. Har ett minne av att vi tog bort några säcktankar, varför vet jag inte.

Vi såg även stolen som Björkman suttit i och dess krutpatron var inte utlöst.

Red anm

Information från Helikopterflottiljen

Årets Flygvapenövning är redan avklarad. Den gick i slutet av mars och var för första gången på sex år en vinterövning. Det betyder att det var bara F 21, Transportflyg på Såtenäs och en helikopter på Kallax av de flygande delarna som fick vara på hemmaplan. Alla andra ombaserade och Malmen utnyttjades inte alls för övningen, förutom som bakre stab på Helikopterflottiljen.

Jokkmokk, Vidsel, Kallax och Rovaniemi i Finland användes som flygbaser under övningen. Transporten utgick som vanligt från Såtenäs men F7:s stridsflygdivisioner ombaserade där emot med 71:a till Vidsel och 72:a som fick agera fiende från Rovaniemi. Den uppgiften delade de med en finsk F-18 division medan den andra finska divisionen stred på svensk sida från Kallax. Kanske låter rörigt men att kunna flytta runt och verka från sidobaser var ett av övningens syften. Ökad effekt genom ökat samarbete handlade inte bara om Finskt-Svenskt samarbete utan minst lika mycket om samarbete inom Flygvapnet.

43:e Flygbaskompaniet på Helikopterflottiljen fick i uppgift att upprätta en sidobas på Vidsel för att stödja en stridsflygdivisionen med flygunderhållskompani från F7. Till sin hjälp hade de också personal från andra förband, som fälthållare från F21 och räddningssoldater från LSS. Oavsett vilken basenhet man tillhör har många en gemensam grundutbildning att stå på vilket underlättar samarbetet. Är man till exempel räddningssoldat i Flygvapnet så har man utbildning på Flygvapnets samtliga flygfarkoster. Däremot var inte alla bekanta med

snöskoter, som var ett av fordonen som finns på räddningsstationen på Vidsel.

Flygplanen såväl som helikoptrarna går på samma bränsle och har samma kontaktdon, med undantag av HKP15, vilket gjorde att det var en kort startsträcka även för de bränslesoldater som inte jobbat med en JAS 39 Gripen innan. En airside utbildning för Vidsel och några minuters introduktion kring ett flygplan, så var det bara att starta pumparna. Under övningen klarade sig Vidsel bra från fientliga anfall och användes ofta som tankstation för flygplan från de andra baserna. Till och med finska NH90 helikoptrar som ingick i övningen och opererade från Kallax kom på besök.

Förutom de svenska helikoptrar som ingick i övningen hade Helikopterflottiljen två HKP16 från Malmen som stod i ambulansberedskap, MEDEVAC, både för flygvapenövningen och arméövningen som pågick samtidigt. Ytterligare en helikopter från Malmen fick hastigt flygas upp för att genomföra inspektionsflygningar enligt Wiendokumentet som Ryssland, Kanada och Belgien begärt att få göra under arméövningen.

Årets Flygvapenövning var också den första övningen för den nya Flygstaben som upprättades på Årna i Uppsala vid årsskiftet när Flygtaktisk stab och PROD FLYG gick samman under ledning av flygvapenchefen generalmajor Mats Helgesson och ställföreträdande chef brigadgeneral Carl-Johan Edström.

Text Lasse Jansson

Många vändor för Flygvapnets C130 Herkules blev det. Foto: Lasse Jansson

Bilder från vinterövningen.

*Det börjar bli en vanlig syn i svenska och finska flygvapenövningar, en Gripen och en F-18 tillsammans.
Foto: Genom Lasse Jansson*

Räddningssoldaterna från Malmén fick öva i lite djupare snö än vad de är vana vid. Foto: Lasse Jansson

Upprop från SFF

Vi vänder oss till alla flygintresserade personer i Sverige för att berätta om vår fantastiskt fina förening, och om allt man får ut av att vara medlem. Oavsett om man bara är allmänt flygintresserad, eller om man har ett djupgående flyghistoriskt intresse, så får man ut kolossalt mycket av sitt medlemskap.

Till medlemsförmånerna hör även tillgång till SFF:s bildarkiv om mer än 180.000 digitaliserade bilder samt till föreningens förnämliga arkiv i Stockholm. Det innehåller böcker, sammanlagt mer än 5000 titlar, kompletta årgångar med flygtidningar, ett omfattande ljud- och filmarkiv tillgängligt digitalt och mycket mer. Bild- och bokarkivet är verkligen en guldgruva för alla som fördjupar sig i svensk flyghistoria.

För alla som är intresserade av flygböcker och filmer kan SFF:s medlemservice erbjuda landets bredaste sortiment till särskilt medlemspris.

Genom webbshoppen:

<https://butik.flyghistoria.org>

gör man enkelt beställningar.

En annan mycket populär medlemsförmån är de träffar, som regelbundet arrangeras hos SFF:s 14 regioner från Skåne till Norrbotten. Där får man lyssna till intressanta föredrag, göra studiebesök och umgås med andra flygentusiaster under trevliga former.

Eftersom medlemmarna i Flygvapnets Kamratföreningar får antas vara flygintresserade vill vi mycket gärna nå ut med ett budskap till alla kamratföreningarnas medlemmar om vår verksamhet. Gå gärna in på vår hemsida, www.flyghistoria.org. Där finns kolossalt mycket intressant information och även en kort film, som i ett nötskal beskriver fördelarna med att vara medlem i SFF. Vårt kansli svarar gärna på frågor. Ring 070-622 10 00 eller skicka ett mejl till kansli@flyghistoria.org.

Alla ni i kamratföreningen som redan är medlemmar i SFF, passa på att värva en kompis. Man får en värdefull premie för varje ny medlem man värvar. Information om detta finns på:

www.flyghistoria.org/medlemsvärkning.

/Ulf Delbro, SFF

Har du flyg som intresse, hobby, passion eller yrke – då skall du självklart vara medlem i Svensk Flyghistorisk Förening. Då får du varje år sex nummer av den mycket uppskattade Svensk Flyghistorisk Tidskrift plus vår årsbok och mycket mer. På vår hemsida finner du en informationsfilm som beskriver alla medlemsförmånerna. På hemsidan kan du även läsa ett nummer av Svensk Flyghistorisk Tidskrift som ett smakprov.

Nära 6 000 flygintresserade är redan medlemmar i Sveriges största flyghistoriska förening. Bli medlem du också! Fyll i formuläret på hemsidan eller ring in en anmälan. Årsavgiften är endast 395 kronor, som sätts in på Plusgirokonto 53 32 14-3.

Svensk Flyghistorisk Förening

Telefon 070 622 10 00 www.flyghistoria.org

Bilder från Sven Lindhs arkiv.

I samband med att vi fick överta en låda med diverse bilder från Sven Lindhs dödsbo, (via Ulf Lindh) lovade jag att plocka in några då och då när det fanns gott om plats i Malmenbladet. Här kommer några.

/Red

Medaljutdelning? till Mårtensson

?, Lönn, Lindström, ?, Eriksson

Ett gäng glada?
tekniker.

"Penton",
Birgersson,
Pettersson?,
Kvist,
Pettersson,
Bergehed

Ännu en
avtackning?
Fr v: Jonsson,
Wettegård,
Linder, ?, Ernwin,
Davidsson

Ni som vet mera
om ?, hör gärna
av er.